

**КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ РОМАНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ**

**Кафедра італійської і французької
філології та перекладу**

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**«Лінгвокультурні кліше й стереотипи
франкомовного світу»**

Спеціальність: В11 Філологія

**Спеціалізація: В11.055 романські мови та
літератури (переклад включно), перша –
французька**

**Освітня програма: Французька мова і література,
друга іноземна мова, переклад**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра	Кафедра італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Факультет романської філології і перекладу
Викладач	ст. викл. Олефір Г.І.
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	3 курс, 5 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 год.
Мова викладання	французька/ українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Навчання відбувається на основі відібраних оригінальних матеріалів та системи практичних завдань, спрямованих на формування соціокультурної компетентності необхідної для успішної міжкультурної комунікації з носіями французької мови представниками різних культур. Під час практичних занять основна увага приділяється розширенню і поглибленню соціолінгвістичних і культурологічних знань франкомовного світу. Дисципліна знайомить студентів із лінгвокультурними кліше й стереотипами у Франції, Канаді, Бельгії, Швейцарії, Люксембурзі. Навчальна дисципліна дозволяє усвідомити походження цих кліше.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою навчальної дисципліни є подальший розвиток у студентів інтегральної і загальних компетентностей, а також формування фахових компетентностей шляхом розширення культурологічних знань. Завданням дисципліни є ознайомлення студентів із лінгвокультурними кліше й стереотипами франкомовних країн та їхнім відображенням у мові й мовленні.

	Вивчення цієї дисципліни є актуальним і необхідним, оскільки відкриває доступ до різних франкомовних культур через кліше й стереотипи, сформовані протягом століть; розвиває творче мислення; є вагомим фаховим інструментом для роботи у сфері міжкультурної комунікації.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	• Організовувати процес свого навчання й самоосвіти. • Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури, періодичних видань та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. • Збирати, аналізувати, систематизувати та інтерпретувати факти мови й мовлення, використовувати їх у процесі міжкультурної комунікації. • Бачити національно-культурні особливості франкомовних країн та ефективно адаптовуватися під час міжмовної інтерпретації, уникаючи при цьому міжмовних інтерференцій. • Розвинути міжкультурні компетентності та здатність до творчого мовного рішення у складних професійних ситуаціях.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Вивчення цієї дисципліни дозволяє усвідомити лінгвокультурні кліше й стереотипи франкомовного світу, які вивчаються на матеріалі спеціально відібраних соціологічних досліджень, інтерв'ю, газетних статей, енциклопедичних статей. Матеріал викладається із урахуванням принципів усвідомлення і засвоєння, послідовності і системності, доступності і повторюваності. Знання: • Знати загальну інформацію про Францію, Канаду, Бельгію, Швейцарію, Люксембург, франкомовні країни Африки. • Знати основи франкомовної культури на сучасному етапі та в історичному аспекті, усвідомлювати зв'язок французької мови з історією народу, його культурою й літературою. • Знати фонетичні, орфографічні, лексичні, граматичні, стилістичні особливості французької мови у різних франкомовних країнах. • Знати культурні особливості Франції, Канади, Бельгії, Швейцарії, Люксембургу, які стали кліше. Уміння: • Вміти спілкуватися вільно французькою мовою на теми, передбачені курсом. • Вміти розуміти тексти різного жанру (соціологічні дослідження, інтерв'ю, газетні статті, енциклопедичні статті) та коментувати їхню проблематику; читати тексти в оригіналі. • Вміти аргументувати власні переконання; вступати в полеміку; висувати припущення; письмово висловлювати свої думки з приводу тієї чи іншої проблематики. • Вміти пояснювати особливу лексику, специфічні граматичні й синтаксичні форми з точки зору лінгвокультурологічних особливостей франкомовного світу.

	Навички: - Здатність пояснювати лінгвокультурні кліше й стереотипи франкомовних країн. - Навички міжкультурної інтерпретації. Комунікація: - Здійснювати взаємозв'язок між студентами в межах творчої групи з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності під час роботи над проектом. - Ефективно комунікувати у міжмовному та міжкультурному середовищі. Автономність і відповідальність: - Мати здатність самостійно виконувати завдання, пов'язані з підготовкою творчого проекту про франкомовні країни. - Бути здатним відповідати за результати своєї діяльності під час підготовки творчого проекту. - Вміти самостійно організовувати процес навчання, планувати час і етапи роботи.
--	---

Види занять і їхній розподіл за годинами	Всього 90 год. З них: Практичні 30 год. Самостійна робота 60 год
---	--

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни

№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
	Денна форма			
	Разом	у тому числі		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота.

Модуль I

Змістовий модуль 1. Лінгвокультурні кліше й стереотипи франкомовного світу.
--

Тема 1. Загальнокультурні кліше щодо Франції і французів.	6	-	2	4
Тема 2. Лінгвістичні особливості французьких регіонів.	12		4	8
Тема 3. Загальнокультурні кліше щодо Бельгії і бельгійців.	6	-	2	4
Тема 4. Лінгвістичні особливості франкомовних бельгійських провінцій.	12		4	8
Тема 5. Загальнокультурні кліше щодо Люксембургу і люксембуржців. Лінгвістичні особливості французької мови в Люксембурзі.	6	-	2	4
Тема 6. Загальнокультурні кліше щодо Швейцарії і швейцарців.	6	-	2	4
Тема 7. Лінгвістичні особливості франкомовних швейцарських кантонів.	12		4	8
Тема 8. Загальнокультурні кліше щодо Квебеку і квебекців.	6	-	2	4
Тема 9. Лінгвістичні особливості франкомовних канадських регіонів.	12		4	8
Тема 10. Лінгвістичні особливості франкомовних африканських країн.	12	-	4	8
Разом за змістовим модулем 1	90	-	30	60
Усього годин	90	-	30	60

ІНДЗ	-	-	-	-
Навчальним планом не передбачено.				

1 Усього годин	-	-	-	-
----------------	---	---	---	---

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється у вигляді опитування в усній та письмовій формі, яке проводиться на кожному практичному занятті й включає в себе оцінювання набутих практичних навичок під час обговорення теми та виконання тестового завдання. Поточний контроль успішності здійснюється протягом семестру на кожному практичному занятті за результатами активності студентів і виконання завдань самостійної роботи.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля, напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: “5”, “3”, “5”, “4”, “5”, “4”. Середня арифметична оцінка становить 4,33, з округленням до десятої частки – 4,3. Отриману оцінку множимо на 10: $4,3 \times 10 = 43$. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Студенти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття.

Наприкінці семестру програмою передбачено написання модульної контрольної роботи що є складником семестрового рейтингу. Модульна контрольна робота спрямована на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня й якості засвоєння знань, навичок і вмінь, визначених у програмі навчальної дисципліни. Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі (“відмінно” (“5”), “добре” (“4”), “задовільно” (“3”), “незадовільно” (“2”)). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

“відмінно” – 50 балів;

“добре” – 40 балів;

“задовільно” – 30 балів;

“незадовільно” – 20 балів;

неявка на МКР – 0 балів;

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують відмітку про залік “зараховано” і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік “зараховано”, а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік “не зараховано”, то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік “не зараховано”, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Шкала відповідності оцінок

Відмінно	A	90-100	} зараховано
Добре	B	82-89	
	C	75-81	
Задовільно	D	66-74	
	E	60-65	} не зараховано
Незадовільно	F	0-59	
	X		

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

№	Види навчальної діяльності	Національна 4-бальна система	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації; завдання виконані за інноваційним рівнем складності.
		4	Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки.
		3	Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки .
		2	Фрагментарна, неаргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки. Непідготовленість до заняття; невиконання завдань.
		0	Відсутність на занятті.
2.	Самостійна робота	5	Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного осмислення актуальних проблем лінгвокраїнознавства, загальна філологічна та мовна компетентність.
		4	Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.
		3	Виконання завдань для самостійної роботи за суттєвої допомоги з боку викладача.
		2	Неглибоке, фрагментарне виконання завдань. Невиконання завдань.
		0	Відсутність самостійної роботи.
3.	МКР	5	90%–100% правильно виконаних тестових завдань.
		4	75%–89% правильно виконаних тестових завдань.
		3	50%–74% правильно виконаних тестових завдань.
		2	50% і нижче правильно виконаних тестових завдань. Невиконання завдань.
		0	Відсутність МКР.
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)			Володіння французькою мовою на рівні B1 (аудіювання, говоріння, читання, письмо); наявність базової лінгвокраїнознавчої обізнаності. Успішне опанування курсів “Практична граматики французької мови”, “Вступ до романської філології”, “Теорія і практика письмового перекладу з першої іноземної мови”; вміння розуміти повідомлення мовою джерела; вміння користуватися першоджерелами. Вміння швидко й ефективно здійснювати пошук термінів та перевіряти лінгвістичні й соціокультурні факти мовою джерела; здатність використовувати базовий інвентар перекладача (машинний переклад, перекладацька пам'ять, довідкові й інформаційні джерела, термінологічні програмні засоби тощо).
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення			Основна література: 1. Carlo C., Causa M. (2011). <i>Civilisation progressive du français</i> . Paris: Clé international. 2. Olefir H., Filonenko N. (2024). <i>S'appropriier le monde francophone (codes culturels)</i> . Centre d'édition de l'Université linguistique nationale de Kiev.

3. Olefir H., Filonenko N. (2024). *S'appropriier le monde francophone (codes linguistiques)*. Centre d'édition de l'Université linguistique nationale de Kiev.

Додаткова література:

1. Avanzi Mathieu. (2023). *Comme on dit chez nous*. - Le grand livre du français de nos régions. Éditions Le Robert.
2. Avanzi Mathieu. (2019). *Parlez-vous (les) français? Atlas des expressions de nos régions*. Éditions Armand Colin.
3. Barlow Julie, Nadeau Jean-Benoît. (2018). *Ainsi parlent les Français*. Éditions Robert Laffont.
4. Neveux Julie. (2020). *Je parle comme je suis: Ce que nos mots disent de nous*. Éditions Grasset.
5. Pruvost Jean. (2022). *La Politesse. Au fil de motts et de l'histoire*. Éditions Tallandier.
6. Pruvost Jean. (2021). *Les Dictionnaires français, outils d'une langue et d'une culture*. Éditions Ophrys.
7. Rey Alain. (2024). *Les expressions françaises, quelle histoire!* Éditions Le Robert.

Електронні підручники

<http://www.free-books.me/uchebniki/foreignlang/francois/>
<http://www.studyfrench.ru/support/manual/>
<http://www.hachettebookgroup.com>
<http://www.editionsdidier.com>
<http://www.cle-inter.com>
<http://www.linguist.com.ua>

Бібліотеки

<http://www.nbu.gov.ua>
<http://www.numeriques.cfwb.be>
http://www.ec.europa.eu/libraries/index_fr.htm
<http://www.bnf.fr>
<http://www.bnu.fr>
<http://www.bibliotheque.sorbonne.fr>
<http://www.dbu.univ-paris3.fr>
<http://www.bibliotheque.isit-paris.fr>
<http://www.u-grenoble3.fr>
<http://www.bu.u-picardie.fr>
<http://www.biu-montpellier.fr>
<http://www.sicd.u-strasbg.fr/bibs/>
<http://www.ville-ge.ch/bge>
<http://www.bib.umontreal.ca>
<http://www.bib.ulb.ac.be>

Он-лайн словники

<http://www.lexilogos.com>
<http://www.les-dictionnaires.com>
<http://www.dictionnaire.reverso.net>
<http://www.dictionnaire.babylon.com>
http://www.dglflf.culture.gouv.fr/.../ressources_dico
<http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais>

Форми і способи поточного та семестрового контролю

Контроль результатів навчання студента з дисципліни “Лінгвокультурні кліше й стереотипи франкомовного світу” здійснюється у формі поточного, рубіжного, підсумкового модульного і підсумкового семестрового контролю (залік).

Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

Поточний контроль успішності студентів здійснюється протягом семестру. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності з вивчення навчальної дисципліни “Лінгвокультурні кліше й стереотипи франкомовного світу” здійснюється в 4-бальній системі (“відмінно” (“5”), “добре” (“4”), “задовільно” (“3”), “незадовільно” (“2”)). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються “0”.

Під час опанування навчальним матеріалом модуля дисципліни оцінюється аудиторна і самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті й за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю з дисципліни, викладач занотує у Журнал обліку роботи викладача і оголошує на кожному практичному занятті.

Рубіжний контроль успішності студентів здійснюється посередині навчального семестру у вигляді проміжної атестації здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання аудиторної і самостійної роботи, а також із урахуванням відвідування практичних занять.

Підсумковий модульний контроль “Лінгвокультурні кліше й стереотипи франкомовного світу” проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на практичні заняття.

Підсумковий модульний контроль з дисципліни “Лінгвокультурні кліше й стереотипи франкомовного світу” проводиться у вигляді написання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота передбачає тестове завдання.

Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчальних досягнень здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що з дисципліни “Лінгвокультурні кліше й стереотипи франкомовного світу” здійснюється у формі заліку в кінці 5 семестру.

Залік спрямований на всебічну об’єктивну і комплексну оцінку досягнень студента, рівня та якості засвоєння з знань і компетентностей, визначених у програмі навчальної дисципліни. Залік проходить в усній формі й передбачає бесіду в межах тематики, передбаченої програмою. Усна співбесіда оцінюється згідно визначених критеріїв за шкалою “зараховано”, “не зараховано”.

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 14 від «03» червня 2025р.

Завідувач кафедри

Філоненко Н.Г.